

Kadernota voor de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Samenvatting financieel overzicht	5
1. Sociaal domein	11
2. Wonen en Ruimtelijke ordening	14
3. Beheer openbare buitenruimte	17
4. Duurzaamheid	20
5. Economische zaken	23
6. Participatie, dienstverlening en organisatie	26
7. Financiën	28
Bijlagen	30
Uitgangspunten Kadernota	30

Inleiding

Financieel perspectief

Het afgelopen jaar hebben we te maken gehad met ernstige geopolitieke ontwikkelingen. De nog steeds voortdurende oorlog in Oekraïne, en sinds oktober 2023 ook de oorlog tussen Hamas en Israël, zijn hier voorbeelden van. Deze ontwikkelingen hebben geleid tot stijgende energieprijzen, hoge inflatie, nog meer druk op de toch al krappe huizenmarkt, de opvang van vluchtelingen en onrust en verdeeldheid in de samenleving. Daarom zijn extra maatregelen genomen om te voorkomen dat mensen in de financiële problemen raken. Denk hierbij aan het verstrekken van een energietoeslag. Daarnaast hebben de gemeentes geld van het Rijk ontvangen om de grote aantallen Oekraïense vluchtelingen op te vangen. De oorlog in Oekraïne lijkt voorlopig nog niet voorbij te zijn, net als de oorlog tussen Hamas en Israël. Onze organisatie is de afgelopen periode veer- en daadkrachtig omgegaan met deze ontwikkelingen. Ook in de toekomst willen we flexibel omgaan met de ontwikkelingen die op ons afkomen. Een goed voorbeeld hiervan is de ingestelde bestemmingsreserve Oekraïne. Deze reserve is bedoeld voor ontwikkelingen die betrekking hebben op de uitdagingen in de opvang van vluchtelingen, maar op dit moment nog niet duidelijk zijn.

Vanwege het demissionaire kabinet wordt er terughoudend omgegaan met nieuw beleid. De doelen uit het regeerakkoord zijn doorgezet maar er zijn maar een beperkt aantal nieuwe maatregelen genomen.

Door de onzekerheid van het ravinjaar is er bij deze kadernota voor gekozen om alleen beleid mee te nemen dat al in het coalitieakkoord en de LTP benoemd stond en geen nieuw beleid aan te dragen. Om een sluitende begroting voor 2026 te kunnen presenteren wordt er op dit moment gewerkt aan een 'knoppenmodel'. Dit model maakt inzichtelijk aan welke knoppen er 'gedraaid' kan worden om inkomsten te verhogen of uitgaven te verlagen indien het Rijk niet over de brug gaat komen. De raad wordt hier op een later moment over geïnformeerd.

Voorjaarsnota en meicirculaire

In de voorjaarsnota is bekend gemaakt dat de opschalingskorting definitief is afgeschaft. Vanaf 2026 geeft het Rijk structureel € 715 miljoen extra aan decentrale overheden zoals de gemeente. Daarnaast gaat de nieuwe financieringsystematiek voor decentrale overheden, waarbij het gemeentefonds wordt geïndexeerd op basis van het BBP (bruto binnenlands product), dit jaar al in (2024) en niet pas in 2027. De vervroegde invoering van de nieuwe systematiek heeft invloed op de lopende begroting van de gemeente. In 2024 wordt deze impact volledig gecompenseerd en in 2025 gedeeltelijk. De financiële problemen van de gemeente zijn hiermee nog niet volledig opgelost. Na de compensatie van het gemeentefonds is de uitkering in 2025 eenmalig € 675 miljoen lager. Voor de gemeente Schagen betekent dit een lagere uitkering van het gemeentefonds van net geen € 1,6 miljoen.

De voorjaarsnota is de voorbereiding op de meicirculaire. De meicirculaire is niet in deze kadernota verwerkt omdat deze begin juni gepubliceerd zal worden. De gemeenteraad wordt op een later moment op de hoogte gebracht van de uitkomsten van de meicirculaire.

Uitkomsten

De uitkomsten van deze kadernota laten voor 2025 een sluitende begroting zien. De sluitende begroting voor 2025 komt door het laten vervallen van de geplande incidentele extra storting in de algemene reserve van € 3,1 miljoen. De algemene reserve zal na het toevoegen van het rekeningresultaat van 2023 op een stand van circa € 14 miljoen uitkomen. De algemene reserve is door het toevoegen van het rekeningresultaat bijna verdubbeld ten opzichte van een jaar eerder. Door de grote algemene reserve zijn wij weerbaar en voldoen ruimschoots aan de minimale weerstandsratio van 1,5 die in de uitgangspunten zijn opgenomen. Zonder het laten te vervallen van deze storting zou de begroting voor 2025 ook niet-sluitend zijn geweest en zou de algemene reserve op een stand van circa € 17 miljoen uitkomen. De grootste oorzaak van de niet-sluitende begroting, zonder het laten vervallen van de storting in de algemene reserve, is met name te wijten aan het eerder invoeren van de nieuwe financieringsystematiek en het afschaffen van de opschalingskorting.

Vanaf 2026 is er een structurele niet-sluitende begroting te zien. De niet-sluitende begroting vanaf 2026 was reeds bekend en daarvoor is, zoals hierboven eerder genoemd, intern een proces opgestart om de begroting wel sluitend te kunnen krijgen zodat de gemeente Schagen niet onder repressief toezicht zal worden gesteld.

De financiële opgave die voor ons ligt is aanzienlijk. Het college realiseert zich dat om de begroting vanaf 2026 structureel sluitend te kunnen krijgen, er extra middelen vanuit het Rijk moeten komen, de inkomsten verhoogd- of de uitgaven verlaagd moeten worden. Incidenteel zou er gebruik gemaakt kunnen worden van het aanwenden van de algemene reserve.

Opgemerkt moet worden dat deze gepresenteerde uitkomsten (nog) niet volledig zijn. Zo zijn er een aantal budgetten niet geïndexeerd en zijn er een aantal zaken waarvan we weten dat die op ons af gaan komen, maar is het bijvoorbeeld onzeker wat voor financiële consequenties die gaan hebben. Deze punten moeten wel in het achterhoofd gehouden worden. Al deze zaken hebben invloed op onze begroting en zouden ertoe kunnen leiden dat we van een (nu) sluitende begroting naar een niet-sluitende begroting zouden kunnen gaan. Van enkele weten wij de financiële impact, van anderen worden de financiële gevolgen later dit jaar, of begin volgend jaar bekend. Deze punten worden benoemd onder de samenvatting financieel overzicht. Er moet dus rekening mee gehouden worden dat het resultaat minder rooskleurig zal zijn dan dat het in eerste instantie lijkt.

Daarnaast is er momenteel erg veel onzekerheid met betrekking tot de bijdrage van het Rijk en de eventuele reactie vanuit de gemeentes (VNG) indien het Rijk niet over de brug gaat komen. De VNG wacht het eindrapport van de informateurs af en zal, indien het nieuwe kabinet geen verbetering van de financiële vooruitzichten geeft, een escalatiestrategie bepalen en geen nieuwe taken meer accepteren. Wat dit eventueel voor (financiële) gevolgen voor de gemeente Schagen zou kunnen hebben is onduidelijk.

Samenvatting financieel overzicht

Samenvatting financieel overzicht	2025		2026		2027		2028	
Stand na 1ste tussenrapportage 2024	164	N	6.278	N	8.001	N	8.151	N
Lasten (x € 1.000)	2025		2026		2027		2028	
De algemene reserve heeft het minimumbedrag van € 8 miljoen in 2023 bereikt. Door de toevoeging van het rekeningresultaat van 2023 zal de algemene reserve op een stand van circa € 14 miljoen uitkomen. Aangezien er tegenvallers vanuit de voorjaarsnota opgevangen dienen te worden om tot een sluitende begroting te komen, is ervoor gekozen om de storting à € 3.100.000 in de algemene reserve voor 2025 (incidenteel) te laten vervallen.	3.100	V	0	N	0	N	0	N
De bijdrage van de gemeente Schagen voor de Veiligheidsregio stijgt van € 3.851.000 in 2024 naar € 4.166.000 in 2025. Deze stijging van € 265.000 wordt veroorzaakt door een indexatie en het 'meerjarenontwikkelplan brandweer'. De gemeente Schagen heeft een aandeel van 7,6% in de Veiligheidsregio. De bedragen zijn op basis van constante prijzen en zijn dus niet geïndexeerd vanaf 2026. De stijging vanaf 2026 heeft te maken met het meerjarenontwikkelplan van de brandweer. Er staat nog budget op een kostensoort die niet meer gebruikt wordt. Het bedrag van € 47.000 kan worden afgeboekt.	218	N	327	N	432	N	434	N
Gemeenten worden geconfronteerd met grote maatschappelijke-, technologische- en wettelijke ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen hebben gevolgen voor onze inrichting van de automatisering (waaronder de beveiliging), de applicaties en de digitale processen. De implementatie en het gebruik van applicaties wordt steeds duurder. Daarnaast is er meer inhuur nodig van specialisten. Dit is een landelijke trend onder gemeentes. In 2025 lopen de softwarecontracten van zowel het Beheersysteem openbaar gebied als de Financiële applicaties af. Deze contracten moeten in 2025 worden vernieuwd en zullen duurder zijn dan de huidige overeenkomsten, die 8 jaar geleden zijn afgesloten. In 2026 lopen de softwarecontracten voor het Sociaal domein af en in 2027 en 2028 voor respectievelijk de Burgerzaken applicaties en het HR/personeelssysteem. Door de stijgende kosten zoals hierboven beschreven is er meer budget benodigd. Deze zijn geschat op € 530.000.	530	N	530	N	530	N	530	N

<p>De Julianaschool heeft dringend nieuwe noodlokalen en een uitbreiding van de noodlokalen nodig, omdat de huidige noodlokalen zijn afgeschreven en bovendien onvoldoende ruimte bieden voor het huidige leerlingaantal. Door de noodlokalen aan te schaffen kunnen we deze in de toekomst ook op andere locaties gebruiken en besparen we de kosten van de huur van noodlokalen voor langere tijd.</p> <p>Voor het Viertaal college geldt dat zij in het kader van inclusief onderwijs een plek hebben gevonden bij het Regius college. Om dit te realiseren zijn financiële middelen nodig. De verhuizing is ook noodzakelijk om speciaal onderwijs binnen de gemeente Schagen te behouden. De locatie die vrijkomt door de verhuizing, is nodig voor de Burgemeester de Wildeschool, speciaal basisonderwijs. Zij hebben nu een locatie die niet langer houdbaar is voor deze doelgroep.</p>	33 N	58 N	62 N	61 N
<p>De opgenomen bedragen betreffen de afschrijvingslasten.</p> <p>De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord zorgt voor het verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor minimaal de basistaken door samenwerking tussen de bevoegde overheden (inclusief OM, politie, waterschappen). Deze taken betreffen in elk geval taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving zoals opgenomen in de Omgevingswet en in het Besluit Activiteiten leefomgeving. Door een indexatie wordt de bijdrage van de gemeente hoger. Hierdoor moet het budget opgehoogd worden met € 41.000.</p>	41 N	41 N	41 N	41 N
<p>De strandpost van Sint Maartenszee is in 2011 neergezet. Naar verwachting dient deze 15 jaar later, in 2026, vervangen te worden. Dit is in afwijking van onze nota activa waar een afschrijvingstermijn van 20 jaar wordt gehanteerd. De omstandigheden op het strand zijn dusdanig zwaar dat een afschrijvingstermijn van 20 jaar niet realistisch is. Bij het actualiseren van de nota activa wordt de afschrijvingstermijn aangepast naar 15 jaar. Er is extra budget benodigd om de strandpost eerder te kunnen vervangen en de bijbehorende kapitaallasten te dekken.</p>	0 N	65 N	42 N	41 N
<p>Het budget duurzaamheid wordt jaarlijks toegevoegd aan de reserve financiering maatschappelijk nut. Vervolgens worden de lasten jaarlijks uit deze reserve onttrokken. Per direct willen het budget jaarlijks in de exploitatie opnemen. Met deze wijziging is dat geregeld.</p>	100 V	100 V	100 V	100 V
<p>Het Regionaal Archief Alkmaar is voor de aangesloten overheidsorganisaties een deskundige partner die conform zijn wettelijke opdracht informatie langdurig betrouwbaar en toegankelijk houdt omwille van bedrijfsvoering, bewijsvoering, onderzoek en democratische controle. Voor het algemene publiek is het Regionaal Archief een publieksgerichte erfgoedinstelling die het voor mensen mogelijk, makkelijk en aantrekkelijk maakt om de geschiedenis van Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel te leren kennen. Door een indexatie moeten de budgetten worden opgehoogd met € 11.000.</p>	11 N	11 N	11 N	11 N
<p>In de begroting 2025 van de GRGA zijn bijstellingen doorgevoerd op de ingediende kadernota. Er zijn verschillende oorzaken voor de bijstelling van het gebudgetteerde bedrag. De belangrijkste oorzaak is dat de kadernota is gebaseerd op indexatie van begrote voorliggende jaren conform het percentage van de regietafel. Voor de loonkosten is een index gebruikt van 4% en voor de overige kosten 3,7%. Dit conform de opdracht van de regietafel. Een ander belangrijk punt dat voor gemeenten leidt tot een lager begroot bedrag is de uitraming van het project van de Marine; dit wordt in tegenstelling tot eerdere jaren niet meer zichtbaar gemaakt per gemeente. Dat hoeft ook niet want de financiering vindt plaats via de Marine en probedrijven. Het budget voor de bijdrage aan de GRGA moet daardoor opgehoogd worden met € 407.000.</p>	407 N	407 N	407 N	407 N

<p>In de kadernota 2025 van de GGD Hollands Noorden staat dat de deelnemersbijdragen voor 2025 zijn geïndexeerd conform de hoogte die de Regietafel gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord in de herziene indexatiebrief kenbaar heeft gemaakt. Voor 2024 betekent dit dat wordt uitgegaan van een indexatie van 3,9%. Daarnaast is de deelnemersbijdrage structureel opgehoogd i.v.m. informatiebeveiliging en privacy en de Wet open overheid. De kadernota 2025 is met deze wijzigingen vastgesteld. Dit leidt tot een financiële mutatie voor de kadernota 2025 voor de gemeente Schagen. Het gaat om een extra budget van € 203.000</p>	203 N	203 N	203 N	203 N
<p>In de Wet Primair Onderwijs (WPO) en de Wet Voortgezet Onderwijs(WVO) staat de verantwoordelijkheid van de gemeente in het huisvesten van scholen vastgelegd. In het Integraal huisvestingsplan voor 2025 is ook de nieuwbouw van school "t Zwanenest en een nieuwe gymzaal meegenomen. De berekende investering van € 3.316.262 voor de nieuwbouw en de benodigde Gymzaal € 1.340.732 wordt in 40 jaar afgeschreven en komt ten laste van de reserve Onderwijshuisvesting. Omdat er op dit moment geen voldoende middelen beschikbaar zijn in deze reserve zal er extra gestort moeten worden in deze reserve om de benodigde investering te dekken. Deze extra storting zullen te laste gebracht worden van de algemene middelen.</p>	0 N	230 N	230 N	230 N
<p>In februari heeft het CBS de CEP gepubliceerd. Op basis hiervan heeft de NVZ de diverse prijsindexen kunnen bepalen.</p> <p>Het indexpercentage 2025 voor de meeste regionale contracten komt uit op 3,79%.</p> <p>Dit bestaat voor 3,62% uit de toe toepassen index over 2025 en 0,17% compensatie over 2024 (was dus iets te laag).</p> <p>Vanaf 1 januari 2025 zullen de nieuwe contracten Wmo ingaan, echter zijn de landelijke Constructstandaarden Wmo op dit moment nog in ontwikkeling. Op dit moment lijkt het er echter wel op dat we standaard wijzigingsclausules zullen opnemen in de aanbestedingsdocumenten (die we voor de zomer willen publiceren) die er voor zorgen dat kort gezegd, de voorwaarden, kernbedingen etc. uit de contractstandaarden met onmiddellijk ingang evt. met terugwerkende kracht tot 1 januari 2025, van toepassing zullen zijn op de nieuwe contracten. Dit geldt dus ook voor de indexeringsmethode. We weten echter niet of de indexeringsmethode Wmo gelijklopend zal zijn aan die van de Jeugd. Het effect van de contractstandaarden Jeugd zal vanuit de regionale contracten vanaf 1 januari 2026 van toepassing zijn.</p> <p>Door de indexatie moet het huidige budget voor de Wmo opgehoogd worden met € 122.000.</p>	122 N	122 N	122 N	122 N
<p>Bovenstaande tekst met betrekking tot de indexatie van de NVZ is ook van toepassing op deze mutatie.</p> <p>Door de indexatie moet het huidige budget voor de Jeugdzorgkosten opgehoogd worden met € 479.000.</p>	479 N	479 N	479 N	479 N

In het najaar wordt jaarlijks het meer jaren onderhoudsplan (MJOP) in overleg met de reddingsbrigades geactualiseerd. De investeringen dienen naar verwachting in 2025 voor een bedrag van € 290.000 en in 2026 voor een bedrag van € 299.000 vervangen te worden. De vervanging betreffen onder andere vaartuigen, buggy's, terreinwagens en tractoren. Voor 2027 en 2028 staan er geen vervangingen ingepland.	20 N	59 N	114 N	113 N
Er moet een correctie op de kapitaallasten plaatsvinden. Deze wijzigingen ontstaan door nieuwe investeringen, investeringen die nog niet zijn afgerond en waarvan de kapitaallasten doorschuiven in de tijd. Tegenover een aantal van deze investeringen staat een onttrekking uit een reserve. Per saldo levert dit meerjarig voordeel op van € 231.000 in 2025 en in de verdere jaren € 157.000.	798 V	136 N	136 N	136 N
Tijdens de oordeelsvormende raadsvergadering van 17 april 2024 heeft de gemeenteraad besloten het raadsvoorstel 'Mandatering plustaken aan de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord als een hamerstuk af te doen tijdens de raadsvergadering in mei 2024. Conform de besluitvorming worden de specifieke uitwerking van deze taken en de daarbij behorende kosten verder uitgewerkt en vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. De definitieve financiële consequenties worden opgenomen in de P&C cyclus. Daarop vooruitlopend wordt het budget met €277.000 (indicatief) opgehoogd.	277 N	277 N	277 N	277 N
Voor klimaat zijn een aantal subsidies aangevraagd. Waaronder de CDOKE regeling die bedoeld is voor extra tijdelijke capaciteit voor het uitvoeren van klimaat- en energiebeleid en de aanpak van de energietoernooi. De kosten die betrekking hebben op de regelingen zijn budgetneutraal vanaf 2025 opgenomen.	2.067 N	785 N	100 N	100 N
Vrijval door het eerder vervangen van de strandpost in Sint Maartenszee.	0 N	11 V	11 V	11 V
Totaal lasten	409 N	3.619 N	3.075 N	3.074 N

Baten (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Conform de uitgangspunten Kadernota voor de begroting 2025 worden de OZB, toeristen- en forensenbelasting verhoogd met de standaard inflatie (CPI mei (t-1) tot en met april (t)). De standaard inflatie is berekend op 2,82%	514 V	520 V	701 V	701 V
In verband met de eerder beschreven wens voor noodlokalen voor de Julianaschool, de verhuizing van het Viertaal college en de verhuizing van de Burgemeester de Wildeschool zijn er extra financiële middelen benodigd. De uitgebreide tekst is bovenaan pagina 6 terug te vinden. De bedragen die opgenomen zijn betreffen de toegerekende rente.	0 N	5 V	9 V	8 V
In verband met de eerder beschreven wens voor noodlokalen voor de Julianaschool, de verhuizing van het Viertaal college en de verhuizing van de Burgemeester de Wildeschool zijn er extra financiële middelen benodigd. De uitgebreide tekst is bovenaan pagina 6 terug te vinden. De opgenomen bedragen betreffen de onttrekkingen uit de reserves.	33 V	53 V	53 V	53 V
Correctie Gemeentefonds - sociaal domein	376 V	356 V	349 V	191 V

Zoals op pagina 7 onderaan staat beschreven moet de reserve opgehoogd worden om de nieuwbouw van school 't Zwanenest en een nieuwe gymzaal te kunnen realiseren. De stortingen in de reserve zijn bij de vorige mutatie weergegeven. Deze mutatie toont de onttrekking uit de reserve.	0 N	115 V	115 V	115 V
Er moet een correctie op de kapitaallasten plaatsvinden. Deze wijzigingen ontstaan door nieuwe investeringen, investeringen die nog niet zijn afgerond en waarvan de kapitaallasten doorschuiven in de tijd. Een aantal van deze investeringen staat een onttrekking uit een reserve tegenover. Per saldo levert dit meerjarig voordeel op van € 231.000 in 2025 en in de verdere jaren € 157.000.	567 N	293 V	293 V	293 V
Correctie algemene uitkering Gemeentefonds	1.049 V	943 V	2.443 V	3.695 V
Voor klimaat zijn een aantal subsidies aangevraagd. Waaronder de CDOKE regeling die bedoeld is voor extra tijdelijke capaciteit voor het uitvoeren van klimaat- en energiebeleid en de aanpak van de energiearmoede. De kosten die betrekking hebben op de regelingen zijn budgetneutraal vanaf 2025 opgenomen.	1.967 V	685 V	0 N	0 N
Voorjaarsnota 2024	1.578 N	1.612 V	1.578 V	1.586 V
Totaal baten	1.794 V	4.582 V	5.541 V	6.642 V
Saldo lasten en baten	1.384 V	963 V	2.466 V	3.567 V
Voorlopig financieel kader 2025-2028	1.220 V	5.315 N	5.535 N	4.583 N

Onderstaand worden een aantal zaken kort toegelicht welke niet meegenomen zijn in bovenstaande tabel. Bijna alle onderstaande punten zijn terug te vinden onder de bijbehorende programma's. Deze onderstaande zaken zouden in 2025 een negatief financieel effect kunnen hebben op de (nu) sluitende begroting voor 2025.

Onderwijshuisvesting IHP (Integraal Huisvestingsplan)

Er is een nieuw Integraal Huisvestingsplan in ontwikkeling. Deze zal worden vastgesteld in het eerste kwartaal van 2025. Het IKC Waldervaart is hier onderdeel van. Eventuele financiële consequenties zijn momenteel nog niet in te schatten.

Regionaal inkooptraject jeugdhulp

Welke vormen van jeugdhulp regionaal ingekocht zullen gaan worden is mede afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen en de Hervormingsagenda. Eventuele financiële consequenties zijn hierdoor momenteel nog niet in te schatten.

Herzien subsidiebeleid/accommodatiebeleid/vastgoedbeleid

Het subsidie-, accommodatie- en vastgoedbeleid moet herzien worden. Eventuele financiële consequenties die hier uit voort zouden kunnen vloeien zijn momenteel nog niet in te schatten.

Ruimtelijk Voorstel (Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord/ Nota Ruimte)

Voor Noord-Holland Noord stelt de provincie samen met de 17 gemeenten het ontwikkelperspectief op: het Ruimtelijk Voorstel. In dit Ruimtelijk Voorstel staat welke (grote) ruimtelijke vraagstukken er zijn in Noord-Holland Noord. Eventuele financiële consequenties zijn momenteel nog niet in te schatten.

Verkeersveiligheid Zuidschinkeldijk en Uitlandseweg te Callantsoog

In 2024 is er gestart met een overleg met alle betrokkenen (o.a. dorpsraad, de provincie en Natuurmonumenten) bij dit project. We zijn aan het onderzoeken welke mogelijke oplossingen er zijn. Eventuele extra financiële middelen zijn afhankelijk van de uitkomsten van de onderzoeken. Hierdoor zijn de eventuele financiële consequenties momenteel nog niet in te schatten.

VAWOZ (Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee)

Provinciale subsidie landschapsversterking: Voor deze post is nog een gedetailleerde en actuele planning in voorbereiding om inzicht te geven over 2025. Eventuele financiële consequenties zijn hierdoor momenteel nog niet in te schatten.

Regiodeal Noord-Holland Noord

De regio NHN heeft een toekenning ontvangen van BZK van € 32,5 miljoen. De regio zal de resterende € 32,5 miljoen moeten co-financieren. Eind oktober 2024 moet dit in het af te sluiten convenant duidelijk zijn. Tot eind oktober zal overleg worden gevoerd met de gemeenten om aan de hand van de programmaliijnen Beter Leven, Beter Leren en Beter Werken meer duidelijkheid te krijgen op de benodigde cofinanciering. Hierdoor zijn de eventuele financiële consequenties momenteel nog niet in te schatten.

Weekmarkt centrum Schagen

In het eerste kwartaal van 2025 wordt er een nieuwe marktverordening aan de raad voorgelegd. Momenteel wordt er hard aan deze verordening gewerkt. Dat houdt ook in dat eventuele financiële consequenties nog niet inzichtelijk zijn en daardoor nog niet in te schatten.

Groenoord

Op Groenoord zijn veel ontwikkelingen. Eventuele financiële consequenties voor 2025 zijn momenteel nog niet in te schatten.

Indexering

Diverse budgetten van programma 3 zijn (nog) niet geïndexeerd. Daarentegen is er nog een stelpost van circa € 1,1 miljoen beschikbaar die daarvoor ingezet kan worden. Mochten alle (of in ieder geval de grootste) budgetten geïndexeerd worden is deze stelpost niet toereikend.

Meicirculaire

De meicirculaire wordt begin juni 2024 verwacht. Hierdoor zijn de eventuele financiële consequenties (die ook positief uit zouden kunnen vallen) momenteel nog niet in te schatten. De verwachting is wel dat er niet veel zal veranderen ten opzichte van de Voorjaarsnota 2024. Zodra de financiële consequenties duidelijk zijn zal de raad geïnformeerd worden.

Omgevingsvisie

Voor het updaten van de diverse beleidsstukken (woonzorgvisie, woonboten en volkshuisvestingsprogramma) zullen externe partijen ingeschakeld moeten worden. Op een later moment wordt hiervoor extra budget aangevraagd.

1. Sociaal domein

Inleiding

De komende jaren zijn er zijn weer veel nieuwe ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein die onze aandacht vragen. Sommige daarvan zijn al concreet, anderen nog niet. Zeker is dat onderstaande ontwikkelingen de komende jaren (financiële) uitdagingen met zich meebrengen.

Met de Regiovisie Sociaal Domein Kop van Noord-Holland gaan we in samenwerking met onze regiogemeenten aan de slag met uitvoeringsprogramma's. Hiermee gaan we van de uitvoering van de wetten – Jeugdwet, Wmo, Participatiewet – naar een uitvoering van integrale programma's op de acht geformuleerde ambities. Hierin zit een belangrijke samenhang met de opgave voor gemeenten in de Hervormingsagenda Jeugd.

Hervormingsagenda Jeugd

De uitvoeringsplannen die in 2024 tot stand komen, moeten in 2025 uitgevoerd worden. Op dit moment is nog niet duidelijk waar de nadruk op komt te liggen. De uitvoering vindt plaats onder de paraplu van de Regiovisie Sociaal Domein die inmiddels is vastgesteld. Deze krijgt vorm in de tweede helft van 2024. Wel is het zeker dat het Rijk een grote inspanning van gemeenten verwacht om de gestelde doelen te behalen. Een beoordelingscommissie beoordeelt de inspanningen op basis van een monitor die gemeenten moeten invullen. Een belangrijk onderdeel van de Hervormingsagenda richt zich op de pedagogische basis en het versterken van preventie. Het vraagt van ons dat we samen met onze partners scherp kijken naar hoe we de preventieve voorzieningen in onze gemeente kunnen behouden en deze verder kunnen versterken.

Inkoop jeugdhulp

In 2025 starten we met een regionaal inkooptraject jeugdhulp. Welke vormen van jeugdhulp het betreft is mede afhankelijk van landelijke ontwikkelingen en de Hervormingsagenda. Het Rijk is namelijk van plan vormen van jeugdhulp aan te wijzen dat regionaal ingekocht moeten worden. De afspraken die we in het kader van de inkoop met aanbieders maken, moeten de ontwikkelingen en gewenste transformatie vanuit de Hervormingsagenda en de Regiovisie Sociaal Domein ondersteunen. Deze afspraken worden vastgelegd in de contracten.

Onderwijshuisvesting

In 2023 hebben we urgente projecten op onderwijshuisvesting geprioriteerd. Deze zijn in 2023 en 2024 grotendeels uitgevoerd. Voor de aanvragen in 2024, voor de noodgebouwen bij de Julianaschool en de integratie van Viertaal in het Regius college, zetten we de middelen in die de gemeenteraad reeds heeft toegekend bij de begroting 2024. Verder is nieuwbouw voor basisschool 't Zwanenest vanuit de schouw door Hevo als urgent naar voren gekomen. Deze school stond in het vorige Integraal Huisvestingsplan gepland voor 2022. In deze Kadernota zijn daar middelen voor opgenomen. Een definitief besluit over de prioriteit van 't Zwanenest ten opzichte van andere projecten wordt genomen bij het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met het onderwijs. Dit zal plaatsvinden in het najaar van 2024. Er is een nieuw Integraal Huisvestingsplan in ontwikkeling. Deze zal worden vastgesteld in het eerste kwartaal van 2025. Het IKC Waldervaart is hier onderdeel van. Eventuele financiële consequenties zijn momenteel nog niet in te schatten.

Integrale opgave maatschappelijk vastgoed

Conform de Lange Termijn Planning (LTP) vindt er een herijking van het accommodatiebeleid, subsidiebeleid en vastgoedbeleid plaats. De uitwerking van deze beleidsstukken vindt deels plaats in 2025. In de begroting volgt een nadere duiding van wat er in 2025 plaatsvindt. Deze drie beleidsstukken hebben een duidelijke relatie met elkaar. Een voorbeeld hiervan is dat de uitgangspunten met betrekking tot huurprijzen binnen het vastgoedbeleid de subsidieaanvraag van (sport)verenigingen kunnen beïnvloeden die gebruik maken van onze (sport)accommodaties.

Subsidiebeleid

In 2023 is er door de Rekenkamer een onderzoek uitgevoerd naar het subsidiebeleid. Het resultaat is in maart 2024 met de raad gedeeld. De conclusie van het onderzoek was dat het subsidiebeleid op dit moment niet op orde is. De doeltreffendheid is beperkt door verouderde doelen en het subsidieproces is niet doelmatig. De kaderstelling vanuit de raad is ook sterk verouderd en de controlerende rol van de raad is beperkt uitgewerkt. De uitkomsten sluiten aan op de bevindingen uit de verbijzonderde interne controle (VIC) van het subsidieproces. In het onderzoeksrapport van de Rekenkamer zijn aanbevelingen opgenomen. Deze aanbevelingen worden meegenomen in de verbetering van het subsidieproces, die naar aanleiding van de bevindingen van de VIC al in gang zijn gezet. Ook vormen de aanbevelingen het uitgangspunt voor de herijking van het subsidiebeleid. Deze herijking staat echter niet op zichzelf. Zoals eerder al aangegeven hangen het subsidiebeleid, het accommodatiebeleid en het vastgoedbeleid met elkaar samen. Dit beleid wordt ook herzien. Deze opgaven zijn gezamenlijk opgenomen in de Programmaopdracht Accommodaties, Vastgoed en Subsidiebeleid. Zowel het op orde brengen van het beleid als het uitvoeren daarvan heeft financiële consequenties. Deze consequenties zijn momenteel nog niet inzichtelijk.

Projectopdracht herijking kunst- en cultuurbeleid

Bij de behandeling van de kadernota 2024 in juli 2023 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen met betrekking tot het kunst- en cultuurbeleid. Hierin roept de raad het college op om een integraal beleidskader te formuleren.

De ondersteuning van de kunst- en cultuurprojecten is opgenomen in het subsidiebeleid. Naar de doelmatigheid en rechtmatigheid van het subsidiebeleid is in 2023, in opdracht van de raad, een onderzoek door de Rekenkamer uitgevoerd. De resultaten van het onderzoek zijn in maart 2024 gepresenteerd. Deze sluiten aan op de oproep van de gemeenteraad. In mei 2024 is door het college de projectopdracht vastgesteld voor de herijking van het kunst- en cultuurbeleid. Binnen deze opdracht worden de uitgangspunten en kaders geëvalueerd en geactualiseerd. De nieuwe uitgangspunten en kaders worden opgenomen in het herijkte subsidiebeleid. Eventuele financiële consequenties zullen middels een raadsvoorstel aan u worden voorgelegd.

Taakstelling Huisvesting statushouders

Voor de huisvesting van statushouders moet de gemeente Schagen voor 1 juli 2024 nog 54 personen een woning aanbieden. De Wooncompagnie kan in ieder geval 20 statushouders huisvesting aanbieden voor 1 juli 2024. Dit betekent dat er voor 34 statushouders nog huisvesting gevonden moet worden. De taakstelling voor de 2^e helft 2024 zal rond de 50

personen liggen. Als we naar 2025 kijken, is de verwachting dat de taakstelling ongewijzigd zal blijven of zelfs hoger zal zijn. We staan voor een grote uitdaging om het grote aantal statushouders op de korte- en langere termijn te huisvesten. Momenteel worden hierover gesprekken gevoerd.

Gemeenschappelijke regeling Gesubsidieerde Arbeid.

De gemeentelijke bijdragen voor 2025 aan de GRGA verschillen van de in de Kadernota 2024 opgenomen budgetten. Voor Schagen is dit budget met € 406.000 euro opgehoogd (was € 5.846.000, nu € 6.252.000). Dit is onder andere het gevolg van een meer realistischere wijze van begroten en van de doorgevoerde hoge loonstijgingen (12,5%) in 2023. Hierdoor dient in de kadernota van onze gemeente de autonome stijging van de bijdrage aan de GRGA met € 406.000 te worden opgenomen.

Seniorenbeleid

De organisatie heeft kennis genomen van de opdracht vanuit de raad voor het opstellen van het Seniorenbeleid. Momenteel wordt er gezocht naar een projectleider die het beleid voor senioren stroomlijnt en de diverse disciplines en taakvelden bij elkaar brengt. Door middel van de actieve informatieplicht zal de raad ieder kwartaal een update ontvangen over de voortgang.

2. Wonen en Ruimtelijke ordening

Inleiding

Er is veel te doen op het gebied van Ruimtelijke ontwikkeling en Wonen. Er komen maatschappelijke ontwikkelingen op ons af, waar we als gemeente een belangrijke rol in spelen. Denk hierbij aan het woningtekort en de woningbouwopgave, de verduurzaming van de leefomgeving en de economie, de leefbaarheid, klimaatadaptatie, mobiliteits-, energie- en landbouwtransitie en brede welvaart. Het Rijk stuurt door middel van wetsvoorstellen. Een voorbeeld hiervan is de Wet versterking van de regie op de volkshuisvesting. Deze voorstellen hebben het doel om de bouw van woningprojecten te versnellen en de betaalbaarheid van woonruimte te verbeteren.

Vanuit de Provincie wordt gewerkt aan een Ruimtelijk Voorstel. Voor dit Ruimtelijke Voorstel werkt de provincie de komende twee jaar met de gemeenten en andere belanghebbenden aan een verdere uitwerking en invulling van allerlei ruimte vragende onderwerpen zoals woningbouw, natuur, landbouw en energie.

Deze ontwikkelingen hebben invloed op de invulling van de gebiedsontwikkelingen. In hoeverre deze opgaven effect gaan hebben op de ambities en benodigde budgetten, zal in de aankomende periode duidelijker worden.

Programma wonen

Het derde jaar van het programma wonen is in volle gang. Sturing op het programma is nodig om op tijd in te spelen op ontwikkelingen. Dat gaat over nieuwe wetgeving en afspraken met het Rijk en de provincie over woningbouw. Daarnaast gaat het ook over de ruimtelijke puzzel die de provincie uitvoert om natuur, landbouw, energie, mobiliteit en woningbouw een plek te geven.

Belangrijke ontwikkelingen die invloed hebben op het programma wonen zijn: te weinig medewerkers bij alle (markt)partijen die bij het bouwen van woningen betrokken zijn, stikstof, spuitzones, bereikbaarheid, een grote vraag naar woningen voor de leeftijdsgroep 55+, rentestijging, prijsverhogingen in de bouw en een afname van de betaalbaarheid van nieuwbouwwoningen doordat de vraag naar woonruimte heel groot is. Dit alles heeft invloed op het doel van het bestuur om 1.600 wooneenheden te bouwen in deze coalitieperiode. In de Woondeal is afgesproken om tot 2030, 4.000 wooneenheden te bouwen. Indien nodig, worden hiervoor voorbereidingskredieten aangevraagd.

Gebiedsontwikkeling

Zoals hierboven eerder benoemd, staat de gemeente voor een aantal grote maatschappelijk opgaven en uitdagingen. In verband met de goede ruimteverdeling is het daarom belangrijk dat deze opgaven vanuit een programma worden aangestuurd. Naast de fysieke ontwikkelingen houdt het programma ook rekening met sociale trends en ontwikkelingen. Om de samenhang, integraliteit en kwaliteit van de fysieke en sociale ontwikkelingen in de gemeente Schagen te borgen, wordt hiervoor een programma opgesteld.

We zijn volop bezig met de gebiedsvisies, waarin het beeld voor de toekomst voor een aantal kernen beschreven wordt. In 2025 wordt gewerkt aan de afronding van de

ontwikkelvisie Callantsoog, de centrumvisie stad Schagen en de ontwikkelvisie zuidelijke kernen (Waarland, Warmenhuizen, Tuitjenhorn).

Beleid in 2025 en 2026

In 2025 gaan we aan een update van de Omgevingsvisie gemeente Schagen en de daarin vastgestelde definities werken. Daarnaast gaan we ervoor zorgen dat nieuwe wet- en regelgeving vanuit andere overheden verwerkt worden en aansluiten. Ook wordt er gewerkt aan een (regionale) woonzorgvisie. Voor deze regionale woonzorgvisie is budget beschikbaar bij de regio. Het ontwikkelen van beleid voor woonboten staat gepland voor 2026. Vooralsnog lijkt het erop dat het vanaf 2026 verplicht wordt voor het Rijk, de provincie en de gemeente om een volkshuisvestingsprogramma te hebben. Voor het opstellen van deze beleidsstukken zijn externe partijen benodigd. Voor het updaten van de Omgevingsvisie en de bovengenoemde beleidsstukken wordt op een later moment extra budget gevraagd.

Mandatering plustaken aan de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Tijdens de oordeelsvormende raadsvergadering van 17 april 2024 is de mandatering van plustaken aan de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord besproken. De gemeenteraad besloot dit als een hamerstuk af te doen tijdens de raadsvergadering in mei 2024. Conform de besluitvorming wordt de specifieke uitwerking van deze taken en de daarbij behorende kosten verder uitgewerkt en vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. De definitieve financiële consequenties worden opgenomen in het eerst volgende P&C product zodra deze bekend zijn. Vooruitlopend daarop is een bedrag van € 277.000 (indicatief) opgenomen in deze Kadernota.

Regionale en landelijke Ontwikkelingen

Elke regio telt

In maart 2024 is de raad geïnformeerd over de voortgang van 'Elke regio telt'. Een van de aanbevelingen uit het rapport is het maken van een toekomstagenda. Een regiodialoog met het maatschappelijk veld levert belangrijke input op voor deze agenda, waar mogelijk projecten en samenwerkingen uit voortvloeien. Daarnaast zullen de effecten op de begroting 2025 waarschijnlijk ook duidelijker worden. Via de Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) betrekken wij de raad bij het vervolg.

Regiodeal Noord-Holland Noord

Noord-Holland Noord ontvangt voor de regiodeals € 32,5 miljoen. De inzet is het versterken van de brede welvaart in de regio. De aankomende periode wordt de deal uitgewerkt langs de 3 programmaliijnen beter leren, beter werken en beter leven in Noord-Holland Noord. Het resultaat wordt vastgelegd in een convenant tussen het Rijk en de regio. Het convenant zal voor het zomerreces gereed zijn.

In en na de zomer volgt er een bestuurlijk traject waarin alle partijen het convenant bespreken, waaronder de gemeenteraden en de colleges. Zodra het convenant is vastgesteld en ondertekend, volgt de inwerkingtreding van de Regio Deal. Dit is gepland op 1 november 2024. Het convenant wordt vertaald naar een samenwerkingsovereenkomst tussen de drie O's: Overheid, Onderwijs en Ondernemers. Het uitgangspunt voor de Regiodeal is 50% cofinanciering. Daarmee is er een totale deal van € 65 miljoen. De regiodeal heeft een looptijd van 4 jaar.

Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord/Nota Ruimte

Het Rijk is bezig met een nota ruimte. Hiermee pakt het Rijk de regie op de ruimtelijke ordening. Het Rijk werkt samen met provincies en gemeenten.

Voor Noord-Holland Noord stelt de provincie samen met de 17 gemeenten het ontwikkelperspectief op: het Ruimtelijk Voorstel. In dit Ruimtelijk Voorstel staat welke (grote) ruimtelijke vraagstukken er spelen in Noord-Holland Noord. De provincie geeft aan welke knelpunten ze ziet en waar het Rijk nodig is om te helpen oplossen, en waar niet.

We hebben als Noord-Holland Noord een reactie gestuurd op het Ruimtelijk Voorstel. Na vaststelling van het Ruimtelijk Voorstel wil de provincie met gemeenten en andere belanghebbenden keuzes maken over de vraagstukken. Het resultaat wordt vastgelegd in de nieuwe provinciale omgevingsverordening. Eventuele financiële consequenties zijn nog niet inzichtelijk te maken.

3. Beheer openbare buitenruimte

Inleiding

Binnen de gemeente hebben we te maken met (beleids)ambities op en de instandhouding van de kapitaalgoederen in de Openbare ruimte. In de Kadernota 2024 is er al beschreven dat er grote (financiële) uitdagingen voor ons liggen als gevolg van de extreme inflatie, de overspannen markten en de technische staat van de kapitaalgoederen. Deze opgave is voor 2025 en verder nog steeds relevant. Hieronder wordt verder ingegaan op de opgaven en financiële gevolgen.

Verkeer en Vervoer

Doorfietsroute

Vanaf 2025 willen we proactief stappen zetten in de realisatie van de doorfietsroute. Hiervoor wordt in een apart voorstel een financiering aangevraagd, om zo de komende jaren (2025-2030) aan de slag te kunnen. Hiervoor vragen we een investering aan met een totaalsaldo van ongeveer 1 miljoen euro. Waarbij de totale lasten ongeveer 4 miljoen euro bedragen en de te verwachten baten ongeveer 3 miljoen. De baten van 3 miljoen euro worden gedekt door regionale bijdragen, budget dat daarvoor reeds beschikbaar is gesteld en subsidies. Deze financiële gevolgen zullen op een later moment financieel worden verwerkt.

We zetten stappen in de voorbereiding van grotere projecten, zoals de herinrichting van de Gedempte Gracht-Markt, waar we een startkapitaal van € 150.000 op een later tijdstip voor willen reserveren, en de LZV route Warmenhuizen-Zuid. Verkeersveiligheid blijft onder de aandacht door grotere projecten zoals rotondes en kleinere maatregelen zoals gedragscampagnes. Dit wordt regionaal gecoördineerd door middel van het uitvoeringsprogramma Strategisch Plan Verkeersveiligheid met een koppeling aan subsidiemogelijkheden.

Kapitaalgoederen openbare ruimte

In de openbare ruimte vormen kapitaalgoederen (de assets van de leefomgeving) een belangrijk onderdeel. Dit geldt voor alle objecten in de openbare ruimte, zoals wegen, groenvoorziening, kunstwerken, speeltoestellen, et cetera. Deze onderdelen van de openbare ruimte dragen integraal bij aan de leefbaarheid van stad en dorpen binnen de gemeente Schagen.

Vanuit wetgeving heeft de gemeente een zorgplicht voor de openbare ruimte. Het inzicht in de staat van onderhoud van de kapitaalgoederen is noodzakelijk voor het blijvend veilig kunnen gebruiken van de kapitaalgoederen, het kostenefficiënt inplannen van noodzakelijk onderhoud en het voorkomen van kapitaalvernietiging.

Norm voor kwaliteit van de openbare ruimte

De kwaliteit van de openbare ruimte is door de raad vastgesteld in de beheerplannen. Uitgangspunt daarbij is 'sober en doelmatig'. Dit komt neer op een zogenaamde kwaliteitsniveau 'C' conform de kwaliteitscatalogus Openbare ruimte van het kennisplatform CROW. Voor een aantal gebieden is een hoger kwaliteitsniveau vastgesteld. Deze norm wordt gezien als minimale kwaliteit van de openbare ruimte waarbij de kapitaalgoederen in stand worden gehouden zonder kapitaalvernietiging. In de praktijk moeten bij dit kwaliteitsniveau veel onvolkomenheden worden geaccepteerd, maar kan de openbare ruimte nog wel veilig gebruikt worden.

Uitgangspunt kadernota 2024

In 2024 hebben wij met u afgesproken om, min of meer conform coalitieakkoord, door te groeien naar een structureel benodigd bedrag van € 18,5 miljoen in 2026 (prijspeil 2023). Voor 2025 betekent dit een beschikbaar bedrag van € 14,9 miljoen.

In onderstaande tabel staan de bedragen op basis van het door u gekozen scenario voor de aankomende 4 jaren. Deze financiële consequenties zijn reeds in 2024 door u geaccordeerd en doorgevoerd in de begroting 2024 en verder.

	2025	2026	2027	2028
Kadernota '24	€ 14.900.000	€ 17.500.000	€ 18.500.000	€ 18.500.000

Bovenstaande budgetten zijn (nog) niet geïndexeerd.

Risico's

Door deze reeks te hanteren zal de onderhoudsachterstand de komende jaren nog iets toenemen voordat de achterstanden zullen verminderen. Als gevolg hiervan nemen de meldingen en klachten hoogstwaarschijnlijk eerst nog toe en zal er meer klein onderhoud noodzakelijk zijn om het areaal veilig te houden.

Een ander risico is dat, op basis van het beschikbare budget, niet alle noodzakelijke werkzaamheden ook daadwerkelijk georganiseerd kunnen worden. Dit als gevolg van de totale markt die onder druk staat, waardoor de grondstoffen, capaciteit van aannemers en ondersteunende bureaus beperkt is. Dit geldt ook voor de capaciteit van de eigen organisatie.

Projecten vanuit Coalitieakkoord

In het coalitieakkoord staan een aantal gewenste herinrichtingen. De scope van deze projecten wordt in 2024 nader uitgewerkt. Ook wordt gekeken of voor de betreffende kapitaalgoederen groot onderhoud of vervanging is gepland binnen de komende vier jaar (of er ook technisch gezien aanleiding is voor de herinrichting).

Wanneer de technische staat van de openbare ruimte de aanleiding is voor een herinrichting, kan deze herinrichting volledig bekostigd worden vanuit het budget voor het duurzaam in stand houden van de openbare ruimte.

Hoofdassen Tuitjenhorn

Het project Hoofdassen Tuitjenhorn is in 2019 gestart vanuit de politieke ambitie voor een grote aanpak van de betreffende wegen. In 2024 is fase 3 gestart en zal in hetzelfde jaar worden afgerond.

Hoofdassen Tuitjenhorn

Fase 4, 5, 6 en 7, Dorpsstraat Tuitjenhorn inclusief pleintje

Voor een gewenste herinrichting van de Dorpsstraat en het realiseren van een pleintje is aparte financiële dekking nodig, er is geen technische noodzaak om dit in totaal aan te pakken. De huidige financiële situatie geeft hiervoor geen ruimte. Noodzakelijke werkzaamheden aan het openbaar gebied zal binnen het reguliere onderhoud geborgd worden.

In de LTP hebben wij afgesproken dat alleen het pleintje als een apart project voorbereid wordt, waarna een aparte financieringsvoorstel aan de raad wordt voorgelegd.

4. Duurzaamheid

Inleiding

Duurzaamheid is een complexe opgave. Samen met inwoners en ondernemers werkt de gemeente aan het tegengaan van (en het leven met) klimaatverandering. Ontwikkelingen gaan snel en er zit veel dynamiek in het beleidsveld. Het programma Duurzaamheid krijgt in 2025 een volledige update, met nog steeds 2050 als einddatum.

Specifieke Uitkeringen: CDOKE en NIP

De duurzaamheid opgaven in 2024 zijn ook in 2025 en verder actueel. Deze gaan gepaard met specifieke uitkeringen en subsidies vanuit het Rijk. Voorbeelden hiervan zijn de CDOKE (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat-en Energiebeleid) regeling om capaciteit en kennis aan ons te binden en de NIP (Nationaal Isolatie Programma) subsidie om woningen te isoleren.

Voor wat betreft CDOKE bent u in de eerste Tussenrapportage van 2024 geïnformeerd over de invulling van deze rijks gelden voor het klimaat voor de jaren 2023, 2024 en 2025. De gelden over 2025 mogen we nog uitgeven tot en met 2027. De CDOKE regeling loopt in de jaren daarna door en na 2025 krijgen wij van het Rijk nog aanvullende middelen bij het vaststellen van de nieuwe regeling. De precieze bedragen zijn nog niet bekend.

De NIP subsidie is toegekend om onze Lokale Aanpak Isolatie (LAI) te starten. De LAI richt zich op isoleren van woningen met slechte labels (label D, E, F en G) en een lagere WOZ-waarde (lager dan € 429.300). De aanbesteding is afgerond in het voorjaar 2024 en de uitvoering zal na de zomer van 2024 starten en loopt door tot in ieder geval 2026. Mogelijk komt het Rijk met aanvullende middelen waarmee de uitvoering kan worden verlengd tot na 2026 (in de Voorjaarsnota is € 450 miljoen opgenomen voor de NIP-aanpak). De aanpak m.b.t. het Soorten Management Plan lichten we toe onder "Groen en Biodiversiteit".

Voor woningen die niet onder de NIP-aanpak vallen zetten we in op een aanvullend isolatieprogramma. Voor de jaren 2024 en 2025 sluiten we aan bij een pilotproject van o.a. onderzoeksorganisatie TNO. Deze wordt met rijkssubsidies uitgevoerd en is daarom budgetneutraal voor de gemeente Schagen. Na afronding van de pilot nemen we een besluit over eventuele voortzetting. De voortzetting zal niet langer budgetneutraal zijn, eventuele kosten vallen dan onder bestaand budget.

Regio

Ook willen we nog meer regionaal gaan samenwerken. Door samen te werken kan capaciteit beter benut worden en veel opgaven vragen daar ook om. Momenteel gebeurt dit al bij de visie en strategie klimaatadaptatie. De volgende ontwikkelingen spelen in 2025:

- VAWOZ (Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee): op dit moment zijn gemeenten in Noord-Holland betrokken bij het proces dat wordt aangestuurd door het Ministerie van EZK. In de tweede helft van 2025 zal het programma VAWOZ worden vastgesteld. Zo wordt duidelijk of - en hoe - aanlanding in het kustgebied van Schagen plaats vindt en of dit economische effecten met zich mee brengt.
- 380Kv hoogspanning-tracé van TenneT: het zuidelijke gedeelte van Schagen is onderdeel van het huidige zoekgebied voor masten en een mogelijk

hoogspanningsstation. In 2025 volgt de beslissing over een tracé, dat dus mogelijk deels over Schagens grondgebied loopt en daarmee mogelijk ook ruimtelijke en economische gevolgen heeft.

- pMIEK: samen met de andere gemeenten in de Noord-Holland zijn we betrokken bij het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK). Deze 'pMIEK 2.0.', die in het voorjaar van 2025 gereed moet zijn, vormt de basis voor belangrijke beslissingen over investeringen in regionale energie-infrastructureur na 2035. Voor Schagen ligt hier een kans om provinciaal en regionaal samen te werken aan een toekomstbestendige energie-infrastructureur.

Warmte en elektriciteit

Volgend uit de Transitievisie Warmte is in 2024 onderzocht wat de kansen zijn voor een warmtenet in de gemeente Schagen. De bevindingen uit de Lokale Isolatie Aanpak, kennis en onderzoeken naar het draagvlak en participatie in wijken gaat helpen om in 2025 eventuele keuzes te kunnen maken voor de wijk die eventueel in aanmerking komt voor een pilot aardgasvrij.

Voor het opwekken van duurzame energie zal ook in 2025 onverminderd worden ingezet op de mogelijkheden en instrumenten die we hebben: ons zonneparken- en microturbine beleid helpen de doelen uit de Regionale Energiestrategie te bereiken. Daarnaast kijken we naar mogelijkheden rond bijvoorbeeld zon op parkeren, zoals ook vermeld in het coalitieakkoord.

Vanuit het Programma Stedelijk Water en Riolering 2023-2027 staat in 2025 een onderzoek gepland naar de mogelijkheden voor energiebesparing van gemalen en pompen. Waar dat technisch mogelijk en rendabel zou kunnen zijn, kunnen vervolgens investeringen gedaan worden om energie(kosten) te besparen.

Circulaire economie

Wat betreft restafval heeft de gemeenteraad besloten om in 2025 de komst van een recycle-tarief te (laten) onderzoeken. Het doel daarvan is om het groeiend aantal kilo's restafval te verminderen. In 2024 en 2025 zal in samenwerking met de HVC de nadruk liggen op preventie en voorlichting.

Duurzame mobiliteit

In 2025 hebben we een vernieuwd beleid voor de laadinfrastructuur. Met deze basis bouwen we verder aan het faciliteren van de groei van elektrisch rijden, voor werkenden, bewoners en bezoekers van onze gemeente.

De doorfietsroute staat beschreven onder "Beheer en openbare Ruimte".

Klimaatadaptatie

In 2025 gaan we in het kader van klimaatadaptatie en bewustwording door met het omzetten van grijs (bestrating) naar groen en nemen we weer deel aan het NK tegelwippen. Hierbij zetten we stimuleringsacties in, zoals het weggeven van plantjes en/of zadenmengsels. Vanuit het Programma Stedelijk Water en Riolering zetten we in op afkoppelen van woningen en (overig) verhard oppervlak van het vuilwaterriool.

Groen en Biodiversiteit

Het grootste deel van de inspanningen binnen de programmaliijn groen & biodiversiteit worden geleverd vanuit de deelprogramma's "Schagen groeit door" en "bollen en bijen". Om de doelen uit het programma "Bollen en Bijen" te halen is het noodzakelijk om ook voor 2025 en verder € 75.000 te blijven budgetteren. Een deel van dit geld kunnen we gebruiken om de "ecologische plus" te creëren die nodig is voor het SMP (Soorten Management Plan) in het kader van een natuur inclusieve stad.

SMP (Soortenmanagementplan)

Voor de uitvoering van de NIP, specifiek voor isoleren van spouwmuren en daken, is ontheffing nodig vanuit de provincie. Hiervoor dient de gemeente een SMP op te laten stellen, waarin wordt opgenomen hoe we beschermde diersoorten als vleermuizen en huismussen beschermen. Voor het SMP wordt er een specifieke uitkering in het leven geroepen. Deze uitkering dekt ongeveer 50% van de kosten van het SMP. De overige dekking wordt naar verwachting vanuit de CDOKE-middelen gedekt. Aanvullend komt er vanuit de provincie een bijdrage beschikbaar voor gemeenten om kraam- en winterverblijven voor vleermuizen te realiseren. Dit is cruciaal voor het behoud van beschermde soorten. Deze inspanningen maken onderdeel uit van natuurvriendelijk isoleren en de (pre)-SMP benadering. Deze aanpak start in 2024 en loopt door in 2025.

Provinciale subsidie landschapsversterking

Voor deze post is nog een gedetailleerde en actuele planning in voorbereiding om inzicht te geven in de kosten voor 2025.

PPLG (Provinciaal Programma Landelijk Gebied)

De afspraken met de provincie over het PPLG zijn nog niet concreet genoeg om extra budget op te kunnen nemen voor 2025. Het PPLG zal aansluiten bij al bestaande projecten opgenomen in het document "schot voor de boeg".

Bossenstrategie

In de LTP is voor 2025 de Bossenstrategie en het investeringsprogramma landelijk gebied opgenomen. De bossenstrategie is onderdeel van de gesprekken met de provincie over het PPLG.

Puntensysteem natuur inclusief bouwen

In de LTP is voor 2025 natuur inclusief ontwerpen opgenomen. Dit wordt opgepakt door het team bouwen.

5. Economische zaken

Inleiding

De gemeente Schagen draagt bij aan een goed ondernemersklimaat. Daarnaast zetten wij ons in voor het verder versterken van het vestigingsklimaat voor bedrijven in stuwende sectoren en clusters. Dit doen we door een goede samenwerking met het georganiseerde bedrijfsleven, de regionale samenwerking en met een economische agenda. Ontwikkelingen op landelijk- en regionaal niveau hebben invloed op het bedrijfsleven en ondernemersklimaat van Schagen. Voorbeelden hiervan zijn netcongestie (onvoldoende capaciteit op het elektriciteitsnet) en verplichte verduurzamingsmaatregelen. Oplossingen hiervoor bedenken we vooral regionaal in de Kop en met de gemeenten in Noord-Holland Noord.

Economische agenda

Een economische agenda is nodig voor een zinvolle integrale aanpak. In 2023 hebben we gewerkt aan het beleid en de opzet van deze agenda. In mei 2024 is deze door de gemeenteraad vastgesteld. We zetten in op een sterk economisch klimaat om Schagen goed in positie te houden voor huidige en toekomstige uitdagingen.

Vanaf 2024 maken we samen met de stakeholders jaarlijks een uitvoeringsplan om de uitvoeringsagenda te maken. Hiervoor trekken wij een coördinator aan. De kosten hiervan schatten wij in op € 120.000. Hiervoor is al vanaf 2024 geld in de begroting opgenomen.

Doelen:

- Centrumvisie Schagen; Schagen is een Marktstad. We zetten in op een goed functionerend en aantrekkelijk stadshart waar mensen graag zijn en naar toe komen. De centrumfunctie willen we behouden en versterken. In de economische agenda staat dat we daarom een visie voor de kern van Schagen maken. In deze visie wordt beschreven hoe we Schagen aantrekkelijker kunnen maken voor inwoners en gasten en hoe de binnenstad goed bereikbaar blijft voor verschillende bezoekers. Deze centrumvisie hangt samen met het verkeersplan. Volgens de lange termijn planning van het college wordt deze visie in Q1 2025 aangeboden aan de raad. Hiervoor wordt een extern bureau ingeschakeld. Het geld dat we hiervoor hebben gereserveerd is € 35.000.
- Toeristisch-recreatieve visie; samen met de Kopgemeenten werken we in 2024 aan een toeristische agenda voor de Kop. Hieruit volgen naar verwachting ook lokale opgaven voor de gemeente Schagen. Na het vaststellen van de regionale toeristische agenda wordt deze uitgewerkt in een lokaal uitvoeringsplan. Het is nog te vroeg om hier concreet budget voor te ramen. Dit zal in de Kadernota voor de begroting 2026 aangevraagd worden.
- Inventarisatie op de bedrijventerreinen; we willen ondernemers optimaal faciliteren zodat er ruimte ontstaat voor nieuwe bedrijvigheid. Daarnaast willen wij zorgen voor behoud- en uitbouw van bestaande bedrijvigheid. Onderzoek naar, en het opstellen van, plannen voor bedrijventerreinen is daarom nodig. Niet alleen voor onderbouwing van uitbreidingen, maar ook om inzicht te hebben in de stand van de bestaande terreinen. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in 2024.

- Zoals ook in het coalitieakkoord is aangegeven wordt in het kader van de agenda gestreefd naar het uitbreiden van bestaande bedrijventerreinen in Waarland en Warmenhuizen. Voor verdiepingsonderzoek naar de mogelijkheden van de gewenste locaties, en het op laten stellen van omgevingsplannen voor beide bedrijventerreinen, zal een extern bureau ingeschakeld moeten worden. De kosten hiervoor zijn geraamd op € 120.000. Deze kosten zijn opgenomen in het budget voor de uitvoering van de economische agenda.
- Strategisch accountmanagement Seed Valley en EHC; sinds 2024 hebben we een aanspreekpunt voor Seed Valley, VEZET en de EHC aangesteld.

Regionale ontwikkelingen

Kop van Noord-Holland

Op basis van de regionale samenwerkingsagenda 'Samen op Kop' werken de regiogemeenten in de Kop van Noord-Holland verder aan de versterking van de economie. De belangrijkste bovenregionale ontwikkelingen op economisch gebied zijn:

- Economische agenda Noord-Holland Noord; in 2023 is gestart met het opstellen van een economische agenda Noord-Holland Noord. Medio 2024 zal de conceptagenda aan de colleges in Noord-Holland Noord worden voorgelegd.
- Regiodeal Noord-Holland Noord; de regio Noord-Holland Noord heeft een toekenning ontvangen van BZK van € 32,5 miljoen. De regio zal € 32,5 miljoen moeten co-financieren. Eind oktober 2024 moet dit in het af te sluiten convenant duidelijk zijn. Tot eind oktober zal overleg worden gevoerd met de gemeenten om aan de hand van de programmalijnen Beter Leven, Beter Leren en Beter Werken meer duidelijkheid te krijgen op de benodigde cofinanciering.
- Dienstverleningsovereenkomst Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord; de huidige overeenkomst loopt eind van dit jaar af. In 2024 wordt een nieuwe overeenkomst opgesteld, waarbij het uitgangspunt is dat de financiering voor de komende jaren niet wijzigt.

Destinatiemarketing

Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord is gestopt met de destinatiemarketing 'Holland Boven Amsterdam'. In mei 2023 is de raad middels een RIM geïnformeerd. De destinatiemarketing in Noord-Holland Noord wordt nu opgesplitst in 3 deelregio's. Eind april is de nieuwe website www.visitikopvanholland.nl live gegaan. De website is gemaakt in opdracht van de vier Kopgemeenten. Er wordt nu onderzocht hoe we vanaf 2025, samen met de ondernemers, de destinatiemarketing langjarig kunnen organiseren en financieren. Voor 2024 en 2025 is hiervoor vanuit de regionale samenwerkingsagenda Samen op Kop jaarlijks € 100.000 gereserveerd. Dat budget wordt aangevuld met de budgetten die de individuele gemeenten voor de bijdrage aan de Hba hadden staan. Vanaf 2025 zal hiervoor een ander financieringsmodel ontwikkeld worden. Mogelijk leidt dat tot een andere bijdrage vanuit de gemeente Schagen.

Stichting Toeristisch Investeringsfonds Schagen (STIS)

In juli 2023 is er een motie door de gemeenteraad waarin het college is verzocht om:

- In de komende periode een visie en beleid op te stellen waarin een Stichting Toeristisch Investeringsfonds Schagen (STIS) zou kunnen bestaan;
- Voor de volgende kadernota dit aan de raad te presenteren, zodat dit kan worden geïmplementeerd in de begroting 2025 en verder.

Op 23 januari 2024 heeft het college de raad geïnformeerd over de uitvoering van de motie. Gevraagd wordt om een visie en beleid op te stellen. Dit krijgt uitwerking in de regionale toeristische visie die eind 2024 wordt opgeleverd. In deze regionale visie worden de lokale opgaven zoveel als mogelijk meegenomen. Met deze opgaven kan gericht gestuurd worden op investeringen ten behoeve van toerisme en recreatie. Tevens zou het een toetsingskader kunnen zijn voor een eventuele STIS. Dat betekent wel dat de begroting 2025 niet gehaald gaat worden. Een zorgvuldig proces is in dit geval belangrijker dan overhaaste beslissingen. Een concreet voorstel voor de eventuele invoering van een STIS en de financiële vertaling volgt derhalve bij de kadernota voor de begroting 2026.

Weekmarkt centrum Schagen

We zetten in op het versterken van de weekmarkt. Momenteel werken wij aan een nieuwe marktverordening. In Q1 2025 leggen we dit voor aan de raad. Om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen verwachten wij dat er geïnvesteerd moet worden in de weekmarkt. Hierover zijn we in gesprek met de betrokkenen. Het is nog te vroeg om hiervoor een bedrag te ramen.

Leader

In opdracht van de Regio Kop van Noord-Holland, en met subsidie van de provincie Noord-Holland, is een nieuwe programmaperiode van LEADER gestart (2023–2027). Voor de nieuwe LEADER-periode is er een hogere bijdrage vastgesteld voor de deelnemende gemeentes. Dit betekent dat het huidige budget vanuit gemeente Schagen voor LEADER opgehoogd is met € 4.372.

Ondernemersfonds

Verhoging bijdrage toeristenbelasting

Op 17 oktober 2023 heeft het college een voorstel goedgekeurd waarin het voorschot van de toeristenbelasting verhoogd werd met € 25.000 (van € 40.000 naar € 65.000). Deze aanpassing moet nog verwerkt worden in het huidige budget.

Restant overschrijving € 15.000

Aangezien de OZB-opbrengst in 2023 hoger was dan verwacht, is de bijdrage aan het Ondernemersfonds hoger dan dat er van te voren begroot was. Daarom moet er € 15.000 worden toegevoegd aan het huidige budget.

6. Participatie, dienstverlening en organisatie

Ontwikkeling gemeentelijke ICT

Gemeenten worden geconfronteerd met grote maatschappelijke-, technologische- en wettelijke ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen hebben gevolgen voor onze inrichting van de automatisering (waaronder de beveiliging), de applicaties en de digitale processen.

De implementatie en het gebruik van applicaties wordt steeds duurder. Daarnaast is er meer inhuur nodig van specialisten. Dit is een landelijke trend onder gemeentes. In 2025 lopen de softwarecontracten van het Beheersysteem openbaar gebied en de Financiële applicaties af. Deze contracten moeten in 2025 worden vernieuwd en zullen duurder zijn dan de huidige overeenkomsten, die 8 jaar geleden zijn afgesloten. In 2026 lopen de softwarecontracten voor het Sociaal domein af en in 2027 en 2028 voor respectievelijk de Burgerzaken applicaties en het HR/personeelssysteem.

In de ICT-benchmark voor gemeenten stijgen de kosten van de ICT naar € 106 per inwoner (M&I rapport 2023, boekjaar 2022). Voor de gemeente Schagen was dat € 89 per inwoner in 2023. De benchmark laat tevens zien dat de ICT- en beheerkosten een steeds groter deel uitmaken van de gemeentebegroting. In 2023 was dat voor Schagen 2,73% van de begroting waarbij de betreffende benchmark boven de 3% zit.

Voor 2025 stellen wij een structurele verhoging van het ICT-budget voor om de ontwikkelingen vorm te kunnen geven en om de verschillende projecten op het gebied van de digitalisering van de gemeente uit te kunnen voeren.

Deze projecten zijn o.a.:

- transitie van de ICT-systemen en applicaties naar de cloud;
- nieuwe maatregelen op het gebied van informatie- en cyberbeveiliging (NIS2);
- ontwikkeling van het applicatielandschap en zaakgerichte processen;
- modernisering van de digitale werkplek;
- bewerking van de digitale archieven, datamigraties en aansluiting e-depot.

Naast de verhoging stellen wij voor om het (onderhouds-)budget voor de bestaande contracten en verplichtingen voor 2025 te indexeren op basis van de inflatie.

Juridische zaken

We richten ons de komende jaren op de ontwikkeling van onze juridische organisatie. Om dit te doen wordt in 2024 de opdracht van het taakveld Juridische Zaken opnieuw vastgesteld en in 2025 wordt de werkwijze geïmplementeerd. Naast onze juridische organisatie gaat deze opdracht ook over de verzekeringsportefeuille en de ontwikkeling van de Wet openbare overheid. Oftewel de Woo. De Woo is een wet in ontwikkeling. We verwachten dat de wetgeving in de komende jaren wordt uitgebreid. We streven ernaar om deze mogelijke wijzigingen uit te voeren vanuit het bestaande budget.

Organisatieontwikkeling

In het najaar van 2023 zijn de missie, visie en kernwaarden van de organisatie vastgesteld. Vanuit deze basis bepalen wij de koers van onze organisatie. Dit is de kapstok voor de verdere

doorontwikkeling van de organisatie. Deze gaat dit jaar vorm krijgen aan de hand van vijf interne speerpunten.

De uitwerking van deze speerpunten is door medewerkers in de organisatie in gang gezet. Bij drie van deze speerpunten zijn al stappen gezet en is de concrete uitwerking al zichtbaar. Het gaat om 'Grip op grote projecten', de 'LTP' en 'Managementontwikkeling'. De andere twee speerpunten: 'Ontwikkelagenda' en 'Thuis in gemeente Schagen', worden op dit moment verder uitgewerkt in kleinere deelprojecten met elk een eigen projectleider.

Wij bouwen samen aan een huis. Dit thuis is niet een fysiek gebouw maar een plek waar mensen samenwerken en elkaar nodig hebben om hun werk te kunnen doen. Dat huis is niet in één dag gebouwd. Het aankomende jaar blijven we hieraan werken zodat uiteindelijk iedereen zich thuis voelt bij de gemeente Schagen.

Dienstverlening

In 2025 zal een geactualiseerde visie op dienstverlening aan de raad worden voorgelegd. Op basis van de visie wordt een programma dienstverlening opgesteld met diverse uitvoeringsactiviteiten. Hierbij is aandacht voor zowel de 'reguliere' dienstverlening als de e-dienstverlening (digitale aanvraagprocessen, webpagina, digitale toegankelijkheid, etc.). Bij het opstellen van deze producten wordt de raad actief betrokken. Hierbij kijken we ook naar de uitkomsten van het burgerberaad.

Veiligheid

Ondermijning

In de veiligheidsagenda Schagen 2024-2027 is ondermijning één van de speerpunten waar wij extra aandacht op vestigen. Dit jaar stellen wij een plan van aanpak op om ondermijning beter op de kaart te zetten binnen de gemeente Schagen. Het plan van aanpak wordt in 2025 uitgewerkt. In het plan van aanpak gaan wij in op zowel interne als externe bewustwording. Hierbij moet gedacht worden aan het organiseren van trainingen, het door ontwikkelen van het meldpunt veiligheid en de uitwerking van signalen.

Reddingsbrigades

We gaan werken met budgetsubsidies voor de 3 reddingsbrigades ten behoeve van materieel (groot en klein) en bemensing. In 2025 komt hiervoor beleid, dat we daarna gaan implementeren.

Participatie

We vinden participatie heel belangrijk en willen deze verbeteren. Het plan van aanpak hiervoor waarmee we in 2024 gestart zijn, krijgt zijn beslag in 2025. Onderdeel hiervan is een helder participatiebeleid met concrete doelen. Daarbij kijken we naar de verschillende vormen van participatie, de bijbehorende instrumenten en hoe we deze als gemeente willen inzetten. Bij het verbeteren van de participatie kijken we uiteraard ook naar de uitkomsten van het Burgerberaad.

7. Financiën

Algemene uitkering Gemeentefonds

De uitkomsten van de Voorjaarsnota 2024 geven een vooruitblik op de rijksbegroting voor de komende jaren. In de meicirculaire worden gemeenten geïnformeerd over de bijbehorende gevolgen. De meicirculaire wordt begin juni verwacht. De uitkomsten van deze circulaire zijn niet in de kadernota verwerkt, maar zullen middels een RIM met de raad gedeeld worden. Vervolgens zullen de financiële gevolgen in de begroting verwerkt worden.

De actuele onderwerpen uit de Voorjaarsnota 2024 zijn:

- Accres
- Incidentele compensatie van 2024 tot en met 2029
- Opschalingskorting afgeschaft per 2026
- Afrekening BTW Compensatiefonds 2023
- Hervormingsagenda Jeugd
- Vooraankondiging indexatie Wmo voor stijgende zorgkosten

Accres

Volume accres

De nieuwe financieringssysteem die in 2027 in zou gaan is in de Voorjaarsnota 2024 vervroegd naar 2024. Dit houdt in dat het volume accres vanaf 2024 gebaseerd wordt op een gemiddelde van het bruto binnenlands product van de afgelopen 8 jaar (t-9 t/m t-2). Het volume accres is daardoor in 2024 en 2025 lager en vanaf 2026 hoger dan in de Miljoenennota 2024 werd vermeld.

LPO-accres

In de Voorjaarsnota 2024 is het LPO-accres geactualiseerd voor de macro-economische cijfers van het Centraal Economisch Plan 2024. Vervolgens is de indexatie voor de loon- en prijsontwikkeling vanaf 2024 gebaseerd op de prijs bruto binnenlandse product.

Incidentele compensatie

Door het vervroegen van de gewijzigde financieringssysteem van 2027 naar 2024 dalen het volume- en LPO-accres voor de jaren 2024 tot en met 2029. In 2024 wordt dit volledig gecompenseerd en in 2025 voor ongeveer 50% zodat er een tekort van € 675 miljoen resteert. Voor 2026 tot en met 2029 wordt dit tekort wederom gecompenseerd. Uiteindelijk levert dit een positief saldo op dat gelijk is aan het bedrag van het schrappen van de opschalingskorting (€ 675 miljoen).

Opschalingskorting

In de Voorjaarsnota is de oploop van de opschalingskorting vanaf 2026 stopgezet. De opschalingskorting zou tot 2026 oplopen tot een bedrag van € 975 miljoen. In 2019 is een stand van de opschalingskorting van € 300 miljoen bereikt. Dit komt overeen met de eerdergenoemde opschalingskorting van € 675 miljoen.

BTW Compensatiefonds

In 2023 is er € 573 miljoen minder gedeclareerd door gemeenten bij het BTW Compensatiefonds. In de septembercirculaire is hier al een voorschot van uitbetaald (€ 359 miljoen). Het resterende bedrag van € 214 miljoen wordt in 2024 incidenteel toegevoegd.

Hervormingsagenda jeugd

In de Voorjaarsnota is opgenomen dat de geraamde extra besparingen van het Rijk van € 500 miljoen voor 2025 komt te vervallen.

Voor aankondiging indexatie Wmo voor stijgende zorgkosten

De verwachting is dat in de toekomst een nader te bepalen deel van de Wmo niet meer via de algemene uitkering van het gemeentefonds gaat lopen, maar via een aparte financiering.

Vooruitlopend op de gekozen bekostigingsvorm wordt onderzoek gedaan naar een passende indexering die ook rekening houdt met de kostenontwikkeling en vergrijzing. Vanaf 2026 is er een reservering opgenomen van € 75 miljoen oplopend tot € 300 miljoen in 2029. Het streven is dat er met ingang van 2026 nadere afspraken zijn. Deze worden nog niet in de meicirculaire 2024 verwerkt.

Correctie

Door een actualisatie van de maatstaven waarop de algemene uitkering van het gemeentefonds gebaseerd wordt moet er een correctie plaatsvinden voor 2025 en de meerjarenraming van 2026-2027 en 2028. Door deze correctie wordt er een realistischer beeld geschetst van de financiële situatie de komende jaren. Dit is erg belangrijk aangezien ons, tezamen met bijna alle gemeentes, een ravijnjaar in 2026 te wachten staat.

Bijlagen

Uitgangspunten Kadernota

Algemene uitgangspunten

1. We hebben een (meer jaren)begroting die structureel in evenwicht is.
2. Bij alle keuzes wegen we af of de kosten in verhouding staan tot de opbrengsten voor de samenleving.
3. Voor dekking van een begrotingstekort benutten we alle mogelijke middelen waarbij een bezuiniging op bijvoorbeeld bibliotheken, zwembaden en sport- en speelvoorzieningen van kinderen de laatste optie zijn.
4. Voor de kostenbudgetten passen we een inflatiecorrectie toe. Budgetten die niet toereikend blijken zullen we in afstemming met de raad aanpassen.

Algemene reserve

5. Het uitgangspunt is dat we financieel weerbaar willen zijn Het instrument om deze weerbaarheid vast te stellen is het incidenteel weerstandsratio, dat gestuurd zal worden op een gezonde waarden van 1,5.
6. Incidentele baten, zoals het jaarrekeningsaldo, voegen we toe aan de algemene reserve.

Investerings/reserves en voorzieningen

7. Conform de BBV worden investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geactiveerd.
8. Lasten schuiven we niet door naar de toekomst. Dit houdt in dat het bedrag wordt gestort in een bestemmingsreserve als dekking van de kapitaallasten van het maatschappelijk nut.

Lokale heffingen

9. De belastingen (OZB, toeristen- en forensenbelasting) volgen standaard de inflatie (het gemiddelde van CPI van mei (t-1) tot en met april (t)).
10. Voor leges en riool- en afvalstoffenheffing heffen we kostendekkende tarieven.